

BÖLÜM 1

YAŞANTIMIZDAKİ KİMYA DERSİ KAPSAMINDAKİ PROJE TABANLI ÖĞRETİM UYGULAMALARI

Soner YAVUZ¹

GİRİŞ

Gelecek kuşakları iyi yetiştirmenin yolu, elbette nitelikli eğitim-öğretimden geçmektedir. İnsanlar, geçmiş çağların ve içinde buldukları zamanın bilgi, beceri, değer ve tutum gibi gerekli tüm bileşenlerini eğitim-öğretim faaliyetleri ile geleceğe uyarlamaktadırlar. Eğitim-öğretim kurumlarında günümüze kadar geçen süreçte çok farklı yaklaşım, yöntem yada tekniklerle içerikler öğrencilere kazandırılmaya çalışılmıştır. Yapılan bu faaliyetler ile öğrencilerin kavramları kazanmaları, duyuşsal yapılarını geliştirmeleri, farklı değişkenlerle olan etkileşimleri gibi sebepler sıklıkla araştırma ve inceleme konusu olmuştur. Bu farklı yaklaşım, yöntem ve tekniklerin ne amaçla kullanıldığının belirlenmesi oldukça önemlidir. Aslında bu araçların kullanılmasındaki temel, sınıftaki öğrenciyle iletişim kurmak olmalıdır (Ayas, 2014). Çok sayıda yürütülen bu araştırmaların genel amacının; öğretmenlerin ders içeriklerini öğrencilere kazandırmaları, daha kalıcı ve daha faydalı öğretimi sağlamak olduğu düşünülebilir. Günümüzde okullarımızdaki mevcut öğrenci ve öğretmen ilişkisi, eğitim-öğretim ortamları, paydaşların sahip oldukları görevler ve ödevler, çağımızdaki bilim ve teknolojinin hızla değişmesinden etkilenecek midir? Bu değişim ve gelişimin etkisi ne kadar olacaktır? Çağın getirdiği birçok teknolojik araç-gerece öğrenciler ve öğretmenler nasıl ayak uydurabilecek ve sürekli değişen ihtiyaçları karşılayabilecek

¹ Prof. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Kimya Eğitimi AD yavuz@beun.edu.tr

KAYNAKLAR

- Asan, A. & Haliloğlu, Z. (2005). Implementing project based learning in computer classroom. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 4 (3), 68-81.
- Asilsoy, Ö. (2007). *Ortaöğretim fen ve matematik alanları eğitimi anabilim dalı biyoloji öğretmenleri için ptö yaklaşımı konulu bir hizmetiçi eğitim kurs programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Ayas, A. (2014). *Öğrenmeyen kalmasın: İçerici bir yaklaşım*, XIII. Geleneksel Eğitim Sempozyumu, Teori, Uygulama Ve Değerlendirmeleriyle Farklı Eğitim ve Öğretim Model/Yöntem/Yaklaşımları (30-31 Ocak / 1 Şubat 2014, Antalya).
- Aydın, S. & Yel, M. (2013). Proje tabanlı öğrenme ortamlarının biyoloji öğretmen adaylarının özdüzenleme seviyeleri ve öz-yeterlik inançları üzerine etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 8 (12), 95-107.
- Balım, A. G., Çeliker, H. D., Kaçar, S., Evrekli, E., Türkoğuz, S., İnel, D., Özcan, E. & Ormancı, Ü. (2012). Fen ve teknoloji öğretiminde probleme dayalı öğrenme yöntemi içerisinde kavram karikatürleri: Bir etkinlik örneği "ısınan taneciklerin dansı". *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (5), 68-87.
- Bilen, M. (2002). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demirhan, C. & Demirel, Ö. (2003). Program geliştirmede proje tabanlı öğrenme yaklaşımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1), 48-61.
- Erdem, M. & Akkoyunlu, B. (2002). İlköğretim sosyal bilgiler dersi kapsamında beşinci sınıf öğrencileriyle yürütülen ekiple proje tabanlı öğrenme üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online, E-Dergi*, 1 (1), 2-11.
- Filiz, A. & Kocakulah, M. S. (2020). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımı ile ilgili yapılan araştırmaların içerik analizi. *İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5 (2), 175-194.
- Güntaş, S. (2019). Eğitimde Proje Tabanlı Öğrenme Kuramının Literatürü: İçerik Analizi. *KİSBÜ İlahiyat Dergisi*, (1), 75-109.
- Karaer, G., Karademir, E. & Tezel, Ö. (2020). Proje tabanlı öğretimin fen laboratuvarı dersinde kullanımının sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi -ENAD*, 8 (1), 73-95.
- Korkmaz, H. (2002). *Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenmenin yaratıcı düşünme, problem çözüme ve akademik risk alma düzeylerine etkisi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Korkmaz, H. & Kaptan, F. (2002). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının ilköğretim öğrencilerinin akademik başarı, akademik benlik kavramı ve çalışma sürelerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 91-97.
- Korkmaz, H. (2004). *Fen ve teknoloji eğitiminde alternatif değerlendirme yaklaşımları*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, (2013). İlköğretim kurumları (ilkokullar ve ortaokullar) fen bilimleri dersi öğretim programı. Ankara: MEB.
- Moursund, D. (1999). *Project based learning using information technology*, ISTE, Publications, Eugene.

- Nacaroğlu, O. & Mutlu, F. (2016). Proje tabanlı öğrenmenin fen bilgisi öğretmen adaylarının fotosentez konusundaki akademik başarısına etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5 (4), 113-125.
- Özden, M., Aydın, M., Erdem, A., & Ekmekçi, S. (2009). Öğretmenlerin proje tabanlı fen öğretimi konusunda görüşlerinin değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (30), 92-102.
- Penuel, W. R., Means, B. & Simkins, M. (2000). The multimedia challenge. *Educational Leadership*, 58 (2), 34-38.
- Ross, K., Hooten, M. A., & Cohen, G. (2013). Promoting science literacy through an interdisciplinary approach. *Bioscene: Journal of College Biology Teaching*, 39(1), 21-26.
- Saban, A. (2000). *Öğrenme-öğretme süreci yeni teori ve yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Üstün, U., Özdemir, E. , Cansız, M. & Cansız, N. (2020). Türkiye'deki öğrencilerin fen okuryazarlığını etkileyen faktörler nelerdir? Pisa 2015 verisine dayalı bir hiyerarşik doğrusal modelleme çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35 (3) , 720-732.
- Uysal, Ö. (2021). Proje tabanlı öğrenme ile kazanılan 21. yüzyıl becerilerine yönelik bir nitel araştırma. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 4 (2), 85-110.
- Yavuz, G. & Yavuz, S. (2017). Fen eğitiminde proje tabanlı öğretimle ilgili tezlerin içerik analizi: Türkiye örneği (2002-2014). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (43), 255-282.
- Yavuz, S. (2006). *Proje tabanlı öğrenme modelinin kimya eğitimi öğrencilerinin çevre bilgisi ile çevreye karşı tutumlarına olan etkisinin değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.